

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

OŚRODEK
ROZWOJU
EDUKACJI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Projekt „Uczenie się przez działanie. Innowacyjny program nauczania «Poznać i zrozumieć świat» do edukacji wczesnoszkolnej” jest finansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego, Program Operacyjny Kapitał Ludzki, działanie 3.3.4. Modernizacja treści i metod kształcenia – projekty konkursowe.

Zestaw scenariuszy

Scenariusz integralnej jednostki tematycznej

Temat bloku: **Ja i moja rodzina**

Temat dnia: Kształtowanie orientacji przestrzennej oraz odwzorowywanie liczebności za pomocą „liczb w kolorach” podczas zabaw dydaktycznych pt. „W sadzie”

Cele:

- Kształtowanie orientacji przestrzennej
- Utrwalenie prawidłowego stosowania przyimków: „na”, „pod”, „za”, „obok”, „do”, „w”
- Przeliczanie w zakresie 10
- Odwzorowywanie liczebności za pomocą „liczb w kolorach” lub fasolek
- Przestrzeganie kolejności w wykonywaniu zadań
- Przyzwyczajanie dzieci do wypowiadania się na omawiany temat według ustalonych zasad

Cele operacyjne

Dziecko potrafi:

- poruszać się w przestrzeni
- prawidłowo używać przyimków podczas umieszczania przedmiotów w przestrzeni
- liczyć w zakresie 10
- odwzorować liczby kolorami z wykorzystaniem pomocy dydaktycznej „Liczby w kolorach” lub fasolek
- przestrzegać kolejności w wykonywaniu powierzonych zadań
- wypowiadać się na zajęciach według ustalonych zasad

Metody: • oparte na obserwacji (pokaz) • słowne (opowiadanie) • praktycznego działania i manipulowania • metody pozawerbalne

Formy: • indywidualna • zespołowa • z całą grupą

Środki dydaktyczne: rysunki jabłek i koszy, 5 kopert z pociętymi obrazkami owoców, „Liczby w kolorach”, szarfy.

Przebieg zajęć

Rodzaj edukacji	Czynności nauczyciela	Czynności ucznia	Środki dydaktyczne
Polonistyczna	1. Nauczyciel prosi, aby dzieci po kolei wymieniały swoje imię, rytmicznie wyklaskując sylaby, z których jest złożone.	1. Dzieci stoją w kole, gdzie wyklaskują swoje imię z podziałem na sylaby.	
Muzyczna	2. „Oh Swallow” – zabawa na schemat własnego ciała wg metody Batti Strauss.	2. Załącznik 1.	

Zestaw scenariuszy

Matematyczna	3. Wolne miejsce – dzieci ustawione po obwodzie koła, w tak utworzonym kole zostawiamy jedno miejsce wolne. Zabawa polega na tym, że dziecko, po którego prawej stronie jest	3. Dzieci ustawione po obwodzie koła, ale jest jedno miejsce wolne. Zabawa polega na tym, że dziecko, po którego prawej	
	wolne miejsce mówi: „Po mojej prawej stronie jest wolne miejsce, zapraszam na nie...” (wymienia imię innego dziecka). Wybrane dziecko zmienia miejsce. Teraz inne dziecko, po którego prawej stronie jest wolne miejsce, zaprasza na nie inną koleżankę lub kolegę. Jeśli dzieci mają problem z określeniem strony prawej, można założyć dzieciom na prawą rękę gumeczkę.	stronie jest wolne miejsce mówi: „Po mojej prawej stronie jest wolne miejsce, zapraszam na nie...” (wymienia jakieś dziecko z kręgu). Wybrane dziecko zmienia miejsce. Teraz inne dziecko, po którego prawej stronie jest wolne miejsce, zaprasza na nie innego kolegę czy koleżankę.	
Polonistyczna	4. Wokół sadu – dzieci swobodnie wypowiadają się na temat owoców, jakie można spotkać w sadzie na podstawie zdobytych do tej pory wiadomości. Nauczyciel może ukierunkować je pytaniami, np. czy owoce są zdrowe, jakie przetwory robi się z owoców, o czym należy pamiętać, spożywając owoce i warzywa (można wykorzystać kostkę Blooma).	4. Dzieci wypowiadają się swobodnie na temat owoców i sadu na podstawie własnej wiedzy i doświadczenia.	
Matematyczna	4. Nauczyciel przygotowuje obrazki jabłonki, krzaczka, koszyka i 4 jabłek. Jabłonkę, krzak i koszyk umieszcza na tablicy. W trakcie opowiadania zmienia położenie jabłek na dekoracji, a wskazane dziecko ma określić, gdzie znajduje się owoc: „W sadzie rosła jabłonka. Było na niej tyle jabłek, że gałązki uginały się pod ich ciężarem. Gdy jabłka dojrzały, zaczęły spadać z drzewa. Jedno schowało się ... (dziecko: pod liściem). Drugie potoczyło się ... (dziecko: za drzewo). Trzecie spadło... (dziecko: na krzaczek). Czwarte zatrzymało się ... (dziecko: obok drzewa). Potem przyszła Pani i zebrała te jabłuszka ... (dziecko: do koszyka). Jabłka leżały ... (dziecko: w koszyku) aż zostały zaniezione do domu, a mama zrobiła z nich pyszny kompot”.	5. Wskazane dziecko ma określić, gdzie znajduje się jabłko podczas opowiadania nauczyciela.	Jabłonka, krzak, koszyk, 4 jabłka.
	5. Zabawa muzyczno-ruchowa „Sad”. Połowa grupy to drzewa, a druga połowa to jabłka. Pod każdym drzewem leży jabłko. Drzewa i jabłka poruszają się zgodnie z siłą wiatru (zgodnie z nagraniem). Kiedy słychać	5. Połowa grupy to drzewa, a druga połowa to jabłka. Pod każdym drzewem leży jabłko. Drzewa i jabłka poruszają się zgodnie z siłą wiatru (zgodnie z nagra-	Magnetofon, dowolna muzyka.

Zestaw scenariuszy

Muzyczna	głośną muzykę (<i>silny wiatr</i>), drzewa kołyszą się na boki, a jabłka turlają się po podłodze. Przy lekkim wietrze (<i>cicha muzyka</i>) drzewa poruszają gałązkami (<i>rękami</i>), a jabłka powoli kołyszą się na boki. Zmiana ról.	<i>niem</i>). Kiedy słyhać głośną muzykę (<i>silny wiatr</i>), drzewa kołyszą się na boki, a jabłka turlają się po podłodze. Przy lekkim wietrze (<i>cicha muzyka</i>) drzewa poruszają gałązkami (<i>rękami</i>), a jabłka powoli kołyszą się na boki. Zmiana ról.	
Matematyczna	6. Nauczyciel dzieli dzieci na zespoły. Każdy zespół otrzymuje kopertę, w której znajduje się pocięty obrazek. Dzieci układają obrazek i przeliczają owoce znajdujące się na obrazku.	6. Dzieci siadają w zespołach. Każdy zespół otrzymuje kopertę, w której znajduje się pocięty obrazek. Dzieci układają obrazek i przeliczają owoce na obrazku. Opowiadają, po ile owoców każdego rodzaju znajduje się na ich obrazku.	Obrazki z różnymi owocami.
Ruchowa	7. Nauczyciel rozdaje dzieciom białe klocki (1-ki) z „Liczb w kolorach” (lub fasolki). Dzieci samodzielnie układają tyle klocków, ile jest owoców każdego rodzaju. Porządkują układ od najmniejszej do największej liczby owoców. Porównują, używając zwrotów: „więcej o”, „mniej o”.	7. Dzieci samodzielnie układają tyle klocków, ile jest owoców każdego rodzaju. Porządkują układ od najmniejszej do największej liczby owoców. Porównują, używając zwrotów: „więcej o”, „mniej o”.	Liczby w kolorach lub fasolki.
Matematyczna, plastyczna	8. Zabawa ruchowa „Idź tak jak ja”. Nauczyciel wydaje dzieciom polecenia i wykonuje je razem z dziećmi, np. 1 krok do przodu, 2 kroki w prawo, 2 kroki do tyłu itp., następnie obserwuje, jak polecenia wykonują same dzieci. 9. Ćwiczenie uwagi percepcyjno-recepcyjnej przez wykonanie pracy „W sadzie”. Ćwiczenie wykonywane jest pozawerbalnie. Nauczyciel wykonuje pracę etapami, czekając, aż wszystkie dzieci wykonają daną część ćwiczenia. Przykładowe etapy wykonywania pracy: a) nauczyciel przytwierdza swoją kartkę w pionie do tablicy za pomocą gumy mocującej lub taśmy malarzkiej, b) nauczyciel rysuje obiema rękami naraz pień drzewa na dole kartki, c) nauczyciel bierze nożyczki i z zielonej kartki wycina kształt korony	8. Dzieci wykonują polecenia nauczyciela, np. idź 1 krok do przodu, 2 kroki w prawo, 2 kroki do tyłu itp. 9. Dzieci nie mogą się odzywać w czasie wykonywania zadania. Wykonują to, co robi nauczyciel, naśladowując jego ruchy i pracę	Kartka zielona i czerwona, nożyczki, klej, 2 kredki, guma mocująca lub taśma malarzka.

Zestaw scenariuszy

Matematyczna	<p>drzewa, d) nauczyciel przykleja wyciętą koronę drzewa, e) nauczyciel po prawej stronie drzewa rysuje płótek, f) nauczyciel po lewej stronie drzewa rysuje kosz, g) nauczyciel wycina z czerwonej kartki kształt jabłek (10), przelicza je, h) nauczyciel przykleja jabłka wg uznania na drzewie, koszu, pod drzewem – dzieci przyklejają je analogicznie. I tak dalej wg uznania. Omówienie wykonanych prac.</p> <p>10. „Jabłko w prawo, jabłko w lewo” – dzieci stoją w kole. Jedno z nich dostaje od nauczyciela jabłko (lub piłkę). Zadaniem dzieci jest przekazywanie kolejnej stojącej po prawej stronie osobie jabłko, aż do momentu usłyszenia tamburynu. Po usłyszeniu tamburynu następuje zmiana kierunku.</p>	<p>10. Dzieci stoją w kole. Jedno z nich dostaje od nauczyciela jabłko (lub piłkę). Zadaniem dzieci jest przekazywanie kolejnej stojącej po prawej stronie osobie jabłko, aż do momentu usłyszenia tamburynu. Po usłyszeniu tamburynu następuje zmiana kierunku.</p>	Magnetofon, rytmiczna muzyka, tamburyn.
--------------	--	--	---

Załącznik 1

„Oh Swallow”, opr. Teresa Oleszko

Ustawienie – po obwodzie koła

Forma – ABCD ABC'D AB

Część A

Nauczyciel: Hopa, hopa (podskoki) raz, dwa, trzy (kłaśnięcia)

Uczeń: Hopa, hopa (podskoki) raz, dwa, trzy (kłaśnięcia)

Część B

Uginanie kolan i wymachy ramion w rytm melodii (np. zaczynamy, zaczynamy; teraz nóżki, teraz nóżki; to już koniec to już koniec, psyt, psyt)

Część C

N. Prawą rękę tutaj mam

U. Prawą rękę tutaj mam

N. Lewą rękę tutaj mam

U. Lewą rękę tutaj mam

Część C'

N. Prawą nogę tutaj mam

U. Prawą nogę tutaj mam

N. Lewą nogę tutaj mam

U. Lewą nogę tutaj mam

Część D

Prowadzący wymienia części ciała, a grupa powtarza, nazywając je i pokazując, np. oczy, nos, brzuch...